

IN DEZE BOERDERIJ & WATER

- TERUGBLIK SCHOUW 2017
- AANLEG NATUURVRIENDELIJKE OVERS
- EUROPESE AANBESTEDING MAAIWERK
- WILT U EEN NATUURVRIENDELIJKE OEVER?
- WAT ZIJN GROENBLAUWE DIENSTEN?
- TOEZICHT GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN
- TIJDELIJKE OPSLAG VASTE MEST
- DELTAPLAN AGRARISCH WATERBEHEER
- STARTENHUISTERMAAR EN HOGEPANDSTERMAAR
- HET AANBRENGEN VAN AFWATERINGSGOTEN

TERUGBLIK SCHOUW 2017

Het najaar en de winter van 2017 en begin 2018 waren nat; vanaf september viel er veel regen. Wat zorgde voor natte omstandigheden voor oogstwerkzaamheden. Ook betekende het veel vertraging in het schoonmaken en onderhouden van sloten. In sommige gevallen was het moeilijk sloten machinaal te onderhouden.

Waterschap Noorderzijlvest vindt jaarlijks onderhoud van schouwsloten belangrijk. Om begrip te tonen voor de natte omstandigheden is de eerste schouwronde pas eind november gedaan. U reageerde massaal op de brieven met verzoeken om uitstel. Dit uitstel is meestal verleend.

De herschouw voerden wij uit in januari 2018. Ook toen bleek dat veel onderhoud nog niet gedaan was. De omstandigheden om schouwsloten te onderhouden waren nog niet veel beter. Opnieuw ontving het waterschap reactie op de brieven en verleende uitstel tot 15 februari 2018.

Beoordelen waterafvoer

In februari checkten handhavers de onderhoudstoestand van de sloten van eigenaren die twee keer zijn aangeschreven. Handhavers beoordeelden de waterafvoer. Is deze niet in het geding? Dan zal het waterschap de sloten goedkeuren. Er zullen altijd sloten zijn waarvan het onderhoud sowieso moet, omdat anderen ervan afhankelijk zijn. Het waterschap zorgt er dan alsnog voor dat deze schoongemaakt worden.

Tot slot

Terugkijkend op de najaarschouw kunnen we concluderen dat burgers, wegbeheerders en agrariërs er alles aan gedaan hebben om sloten op tijd schoon te krijgen, maar dat het weer domweg tegen zat. Via deze weg: hartelijk dank voor uw medewerking. In 2018 rekenen wij er weer op!

AANLEG NATUURVRIENDELIJKE OEVERS

Waterschap Noorderzijlvest heeft tot 2021 een opgave om 45 kilometer natuurvriendelijke oevers aan te leggen. In de afgelopen jaren is al ruim 50 kilometer aangelegd op verschillende plaatsen in het gebied. Van Appingedam tot Zoutkamp en van de Eemshaven tot Donderen. Doel van de natuurvriendelijke oevers is het verbeteren van de waterkwaliteit. Zowel de chemische waterkwaliteit met onder andere stikstof en fosfaat, als de biologische waterkwaliteit met meer ruimte voor plant en dier.

MEER INFORMATIE

Heeft u last van het inzakken van oevers, een slechte oeverbeschoeiing of draagt u de natuur een warm hart toe? Neem dan kunt contact op met Ivon Benus, projectleider aanleg natuurvriendelijke oevers. Zij kan u alles vertellen over een natuurvriendelijke oever bij uw land. Ivon is te bereiken op telefoonnummer 050 3048213, of via de e-mail i.benus@noorderzijlvest.nl.

GOED OM TE WETEN

Niet alle locaties zijn geschikt. In polders en in de driehoek Loppersum, Spijk, Appingedam zijn geen opgaven meer.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert in zijn platteland

EUROPESE AANBESTEDING MAAIWERKZAAMHEDEN

Om te zorgen dat watergangen niet dichtgroeien, maaien we de oevers, taluds en waterbodems. Soms hebben we daarvoor te weinig capaciteit en soms kan het efficiënter zijn om dit door een loonwerker uit te laten voeren. De contracten met deze loonwerkers worden na een vaste periode automatisch beëindigd waardoor Noorderzijlvest het werk opnieuw moet

aanbesteden. Vanwege de hoogte van het totaalbedrag van deze aanbesteding moeten deze werkzaamheden Europees worden aanbesteedt.

Europese aanbesteding

Op dit moment worden de inschrijvingen van de loonwerkers beoordeeld. De uitkomst van deze aanbesteding kan betekenen dat de werkzaamheden aan andere loonwerkers dan de huidige gegund worden. De aanbesteding wordt gegund op basis van de beste prijs-kwaliteitverhouding. Het wordt dus spannend de komende tijd. Blijft u de loonwerker zien die u altijd al zag of neemt er toch een ander zijn/haar plek in? Zodra we weten welke loonwerker de maaiwerkzaamheden gaat uitvoeren, informeren we u daarover.

GROENBLAUWE DIENSTEN – WAT ZIJN DAT?

Groenblauwe diensten zijn diensten waarbij boeren of andere grondeigenaren vrijwillig een bijdrage leveren aan de doelen van het waterschap. Ze voeren een dienst uit en krijgen van het waterschap: geld, ruimte om beleid uit te voeren of de mogelijkheid om hun bedrijf verder te ontwikkelen. Over het uitvoeren van de dienst maken we afspraken met boeren en andere grondeigenaren.

Noorderzijvest en groenblauwe diensten

Vanuit de beleidskaders en gekoppelde wateropgaven van het waterschap worden kansrijke groenblauwe diensten geselecteerd. Denk hierbij aan projecten als Droge Voeten 2050, Deltaprogramma Zoetwater, Kaderrichtlijn Water, Plattelandsontwikkelingsprogramma en Gemeenschappelijk Landbouw Beleid.

“Boeren en het waterschap werken samen aan natuur, landschap en waterbeheer. Een boer legt bijvoorbeeld een natuurvriendelijke oever aan. Voor deze dienst krijgt de boer een vergoeding van het waterschap. We noemen dit een groenblauwe dienst.”

Wat hebben we gedaan?

Vanaf 2011 is waterschap Noorderzijvest actief met groenblauwe diensten. Samen met BoerenNatuur, zes Groninger agrarische natuurverenigingen, Wetterskip Fryslân en Provincie Groningen is een pilot uitgevoerd: ‘Samen de dienst(en) uitmaken’. Deze is eind 2017 afgesloten met een bijeenkomst. Daar gaven bezoekers aan positieve ervaringen te hebben met de aanleg van stuwtjes, bufferstroken en natuurvriendelijke oevers.

Hoe willen we verder?

Voor de groenblauwe diensten zoeken we samenwerking. Mogelijke vormen liggen bij alle organisaties en particulieren die een binding hebben met het werk van het waterschap. We zijn al in gesprek met de agrarische gebiedscollectieven. Daaruit blijkt dat er vooral belangstelling is voor de aanleg van akkerranden. De collectieven inventariseren de mogelijke deelnemers en dienen voor 1 juli 2018 projecten in ter financiering.

Hoe kunt u meedoen?

Neem contact op met uw gebiedscollectief over de mogelijkheden voor gezamenlijke projecten. Voor individuele voorstellen kunt u het waterschap benaderen: Berber de Jong (050 3048314; berber.dejong@noorderzijvest.nl).

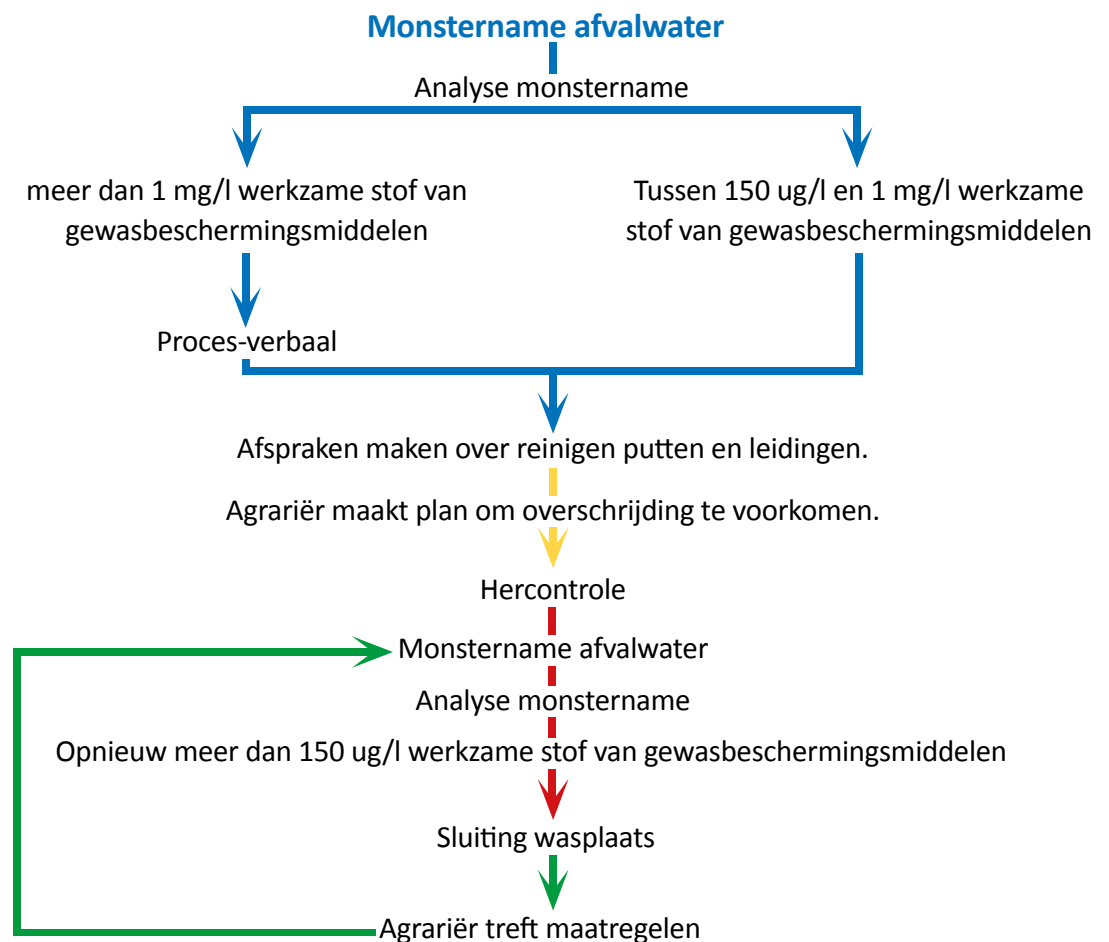

TOEZICHT OP AFSTROMING VAN GEWASBESCHERMINGSMIDDELEN VANAF ERVEN

Nagenoeg alle akkerbouwers, veehouders en loonwerkers wassen hun machines op het erf of wasplaats. Bij activiteiten zoals het wassen van de spuitmachine, aanmaken van de spuitvloeistof en/of spoelen van lege verpakkingen van gewasbeschermingsmiddelen (GBM), bestaat een reële kans dat resten GBM via het riool of terreinriolering in oppervlaktewater terecht komen. Dit vormt een bedreiging voor de waterkwaliteit en daarmee ook de KRW doelstellingen van het waterschap.

Onderzoek

De Noordelijke waterschappen hebben de afgelopen twee jaar wasplaatsen en/of erven bij agrariërs en loonwerkers onderzocht op aanwezigheid van werkzame stoffen van gewasbeschermingsmiddelen. De conclusie is dat gemiddeld per bedrijf 20 werkzame stoffen per monster zijn aangetroffen, waarvan ruim de helft de normen voor oppervlaktewater overschrijden. Kortom: het wassen van machines op agrarische bedrijven is een activiteit waar een flinke milieuwinst is te behalen. Hieronder staat schematisch aangegeven hoe we het toezicht op deze activiteiten gaan invullen.

TIJDELIJK OPSLAG VASTE MEST

Regelmatig komen onze toezichthouders opslagen met vaste mest en/of compost tegen waar mestvocht en percolaatwater afstroomt. Vaak zijn er bij deze opslagplaatsen greppels / goten gegraven richting oppervlaktewater om hemelwater af te voeren in perioden dat er geen producten op de opslag liggen opgeslagen.

Wettelijke regels

Het opslaan van vaste mest is gebonden aan milieuregels om te voorkomen dat bodem en oppervlaktewater verontreinigd raken met mestvocht en percolaatwater. Het opslaan van vaste mest (> 3 m³ en < 600 m³) valt onder het Activiteitenbesluit en de Activiteitenregeling milieubeheer. In onderstaande tabel is weergegeven, afhankelijk van de duur van de opslag, welke maatregelen u ter bescherming van het milieu moet nemen.

OPSLAGPERIODE	BODEM	OPPERVLAKTEWATER
Korter van 2 weken	Geen	Ten minste 5 meter
Langer dan 2 weken maar korter dan een halfjaar	<ul style="list-style-type: none">Absorberende onderlaag met een minimale dikte van 15 cm en een organisch stofgehalte van ten minste 25% (bijv. stro)Contact met regenwater voorkomen (bijv. afdekzeil)	vanaf de insteek van slot, tocht of vaart
Half jaar en langer	<ul style="list-style-type: none">Ten minste een vloeistofkerende vloer (bijv. aaneengesloten betonplaten)Mestvocht en percolaatwater opvangen in een put (bijv. mestkelder)	Mestvocht en percolaatwater opvangen in een put (bijv. mestkelder)

DELTAPLAN AGRARISCH WATERBEHEER – WE GAAN LOS!

Na een lange voorbereidingsperiode kunnen we aan de slag: het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer is klaar en de eerste projecten in het beheergebied van Noorderzijlvest gaan van start.

Samenwerken

Met het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) wil LTO Nederland bijdragen aan de wateropgaven in agrarische gebieden en een duurzame en economisch sterke landbouw realiseren. Dit kan alleen door een intensieve samenwerking tussen de landbouwsector, provincies en waterschappen. Samen richten op knelpunten zoals waterverontreiniging door nutriënten (meststoffen) of gewasbeschermingsmiddelen, verzilting, wateroverlast en watertekort. Noorderzijlvest investeert vooral in projecten die bijdragen aan:

- bodemstructuurverbetering:** meer water vasthouden in de bodem en minder af- en uitspoeling van nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen naar het oppervlaktewater;
- vermindering erfafspoeling:** minder nutriënten en gewasbeschermingsmiddelen in het oppervlaktewater.

Wanneer gebeurt wat?

De DAW-subsidieregelingen van de provincies Drenthe en Groningen zijn klaar. De eerste openstelling voor ons beheergebied was in Drenthe. Op 21 februari is hier subsidie toegekend aan twee projecten ter vermindering van erfafspoeling op melkvee- en akkerbouwbedrijven. De eerste projecten hiervoor zijn ingediend. De volgende openstelling in Groningen is naar verwachting begin juni. Dan kunnen projecten ter vermindering van erfafspoeling en verbetering van de bodemstructuur worden ingediend.

Hoe kan ik meedoen?

Via de communicatiekanalen van LTO Noord, provincies, waterschap en gebiedscollectieven worden de mogelijkheden bij de start van elk project bekend gemaakt. Alle bekende melkveehouders en akkerbouwers in het projectgebied krijgen een flyer toegestuurd over de erfafspoelingsprojecten in Drenthe. Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Caroline Schrandt (cschrandt@ltonoord.nl), DAW-regiocoördinator voor Groningen en Noord Drenthe, of de website van het DAW bezoeken, www.agrarischwaterbeheer.nl.

HERINRICHTING STARTENHUISTERMAAR EN HOGEPANDSTERMAAR

Het gebied rondom het Hogepandstermaar en Startenhuistermaar ondervindt al geruime tijd waterhuishoudkundige problemen. De beperkte afvoercapaciteit van de maren zorgt voor een groot hoogteverschil (verhang). Aan het einde van de watergang zorgt dit voor hoge waterstanden. Peter Anema is secretaris van de Vereniging voor Startenhuistermaarbeoeren en agrariër in het gebied.

Wat gebeurt hieraan? Een interview over het project.

Herinrichting

Het project 'Herinrichting Hogepandstermaar en Startenhuistermaar' is in twee fases uitgevoerd. Vanaf december 2016 is fase 1 gestart en zijn de watergangen gebaggerd. In fase 2 zijn er natuurvriendelijke oevers aangelegd en de watergangen op bepaalde trajecten verbreedt en verdiept. Met de herinrichting van de maren hoopt waterschap Noorderzijlvest de afvoercapaciteit te verbeteren. Peter Anema: 'de bedrijfsvoering valt of staat met een goede waterhuishouding''.

Project in samenspraak

De plannen voor de herinrichting zijn in samenspraak met de Vereniging voor Startenhuistermaarbeoeren opgesteld. Daarnaast zijn alle betrokken grondeigenaren individueel geïnformeerd tijdens keukentafelgesprekken. Door een goed verlopen gebiedsproces is het mogelijk geweest om de plannen snel in uitvoering te brengen. Anema: 'het Startenhuistermaar ligt in het gebied met de grootste bodemdaling van onze provincie door de gaswinning. Er worden in de regio veel pootaardappelen verbouwd, een pijler onder de Noord-Groningse economie. Voor de landbouw in het algemeen, en zeer zeker voor pootaardappelen is een goed waterpeil van eminent belang. We zijn daarom, na een rijke historie, zeer content met het huidige proces rond de Herinrichting "Startenhuistermaar". In een vruchtbare overlegstructuur met projectleider Menno van der Meer en andere medewerkers van Waterschap Noorderzijlvest is er in korte tijd veel bereikt. Wij hopen in de toekomst plezierig met elkaar samen te kunnen blijven werken. Zo leggen we een degelijk fundament onder onze bedrijfsvoering.'

Bijna klaar

De werkzaamheden zijn nu bijna gereed. Uit de ervaringen van de agrariërs en de meetgegevens van waterschap Noorderzijlvest blijkt dat dankzij de uitgevoerde maatregelen de afvoercapaciteit sterk is verbeterd. In de komende jaren worden ook het peilbesluit voor de Electraboezem 1e Schil herijkt. Het Startenhuistermaargebied is onderdeel hiervan. De kennis en ervaringen van het goed verlopen gebiedsproces worden meegenomen naar dit project.

LET OP MET AANBRENGEN VAN AFWATERINGSGOTEN

Tijdens het maaien komen medewerkers van de buitendienst van Noorderzijlvest veel afwateringsgoten tegen in maaipaden. Deze kunnen voor lastige en gevaarlijke situaties zorgen. Noorderzijlvest begrijpt dat het water van de percelen afmoet, maar door afwateringsgoten kunnen spoelgaten of scheuren in de wal ontstaan. Hierdoor kan het talud afschuiven. Bovendien zijn deze goten tijdens de maairondes slecht of niet te zien. De afwateringsgoten zorgen voor de nodige schadeposten aan het materiaal (klepelmaaiers) en zijn gevaarlijk voor onze medewerkers.

Voorstel

Indien het maaipad te hoog ligt, dan kunt u contact opnemen met het waterschap. Noorderzijlvest kijkt dan, samen met u, wat er in het voor- en/of najaar aan kan gebeuren, als het gewas van het perceel is.

Afwateringsgoten

Wilt u toch afwateringsgoten door het maaipad trekken? Doe dit dan bij voorkeur diagonaal. De kans op spoelgaten is dan kleiner. Ook hebben de klepelmaaiers hier minder last van. Een nog mooiere oplossing is om een buis onder het maaipad aan te brengen en een zichtbare paal in het talud te plaatsen. Zo zien de medewerker de afwateringsgoot op tijd en kunnen zij er rekening mee houden.

WIJZIGINGEN ACTIVITEITENBESLUIT

Op 1 januari 2018 is het Activiteitenbesluit milieubeheer op een aantal punten gewijzigd. Zo is het gebruik van minimaal 75% driftreducerende spuitdoppen of spuittechnieken op percelen, verbreding van een aantal teeltvrije zones, verplicht. Ook is er de zuiveringsplicht voor restwaterstromen in de glastuinbouwsector.

75% driftreductie en een teeltvrije zone

Vanaf 1 januari 2018 is er de verplichting om voor het gehele perceel spuitdoppen toe te passen of een spuittechniek met een driftreductie van ten minste 75%. Bovendien is de teeltvrije zone voor granen en graszaad ingaande 1 januari aangescherpt van 25 naar 50 cm. Dit geldt dus voor gewassen, die gezaaid of geplant zijn vanaf 1 januari 2018.

Meer informatie
www.activiteitenbesluitagrarisch.nl

Zuiveringsplicht glastuinbouw

Per 1 januari 2018 zijn glastuinbouwers verplicht hun restwaterstromen te zuiveren. De gewasbeschermingsmiddelen moeten dan met minimaal 95% uit het te lozen water verwijderd zijn. Dit betreft drainwater bij substraatteelt, drainagewater bij grondgebondenteelt, en filterspoelwater.

Meer informatie
www.glastuinbouwwaterproof.nl

DIGITALE BEKENDMAKINGEN

Besluiten worden op allerlei wijzen gepubliceerd. Vanaf 1 maart 2014 publiceert waterschap Noorderzijvest veel besluiten digitaal. Bijvoorbeeld de verleende watervergunningen.

U kunt deze besluiten vinden via onze eigen website, via www.noorderzijvest.nl/actueel/bekendmakingen of op www.officielebekendmakingen.nl.

Deze laatste website kent een zoekdienst met attenderingsfunctie. Met deze functie kunt u een zoekvraag laten registreren. Wilt u hier gebruik van maken? Dan moet u geregistreerd en ingelogd te zijn. Als u ingelogd bent, kunt u ook eventueel opgeslagen zoekvragen verwijderen of wijzigen.

Via enkele stappen kunt u zich inschrijven voor de e-mailservice. Hiermee ontvangt u besluiten en andere berichten die onder meer door gemeenten, provincies en waterschappen op Overheid.nl gepubliceerd worden. U kunt het type bericht instellen en van welke organisatie u deze berichten wenst te ontvangen.

U wordt vervolgens via een e-mail op de hoogte gesteld als er een nieuw besluit is gepubliceerd.

MELD BEREGENING VOOR VOLDOENDE WATER IN DROGE TIJDEN

Gaat u in het voorjaar en de zomer beregenen? Vraag een watervergunning aan en meld vooraf het moment waarop u gaat beregenen. Zo kan het waterschap hierop inspelen en zorgen voor voldoende watertoevoer in droge periodes. Het waterschap heeft voor de aanvoer van beregeningswater een inspanningsverplichting en geen leveringsplicht.

Meld beregeningslocatie, tijdstip en de hoeveelheid te beregenen water, 48 uur van te voren telefonisch (050) 304 89 11 of via owsb@noorderzijvest.nl.

AGRARIËRS ONLINE

VOLG ONS OOK OP [FACEBOOK.COM/NOORDERZIJVEST](https://www.facebook.com/NOORDERZIJVEST)

Boerderij & Water digitaal ontvangen?
Stuur een e-mail naar agrariers@noorderzijvest.nl

Vermeld uw naam en postadres, zodat we u van de adreslijst voor de papieren editie kunnen halen.

Colofon

Waterschap Noorderzijvest
Postbus 18
9700 AA Groningen

redactie en opmaak: Noorderzijvest
fotografie: Noorderzijvest
Volg ons op twitter via @Noorderzijvest

nummer 12
voorjaar 2018
oplage: 2600

Hoewel deze nieuwsbrief met de grootst mogelijke zorg is samengesteld, kunt u er geen rechten aan ontleenen.